రామనామమే మేలు! రామచింతనే మేలు!

ఖండఖండాంతర ఖ్యాతి నార్జించిన
మహనీయులను గన్న మాతృభూమి
పాశ్చాత్య వీరుల పారద్రోలించియు
స్వాతంత్ర్యమును గన్న సమరభూమి
పాండిత్యమున చాల ప్రఖ్యాతి గాంచియు
ప్రతిభ చూపించిన భరతభూమి
సంగీతసాహిత్య శాస్త్రీయ విద్యల
ధీశక్తి చూపిన దివ్యభూమి
చిత్రకళలతోడ చిత్రమైయున్నట్టి
భరతభూమియందు జననమొంది
భరతమాత ధర్మభాగ్యంబు కాపాడ
బాధ్యతంతయు మీదె భక్తులార!

ఈనాడు మన భారతదేశమందు ఎందరో ధనవంతులూ, మేధావంతులూ, నాయకులూ వున్నారు. కాని, ఉండి ఫలమేమిటి? వారిలో ఏ ఒక్కరైననూ తమ స్వార్థమును వీడి సమాజసేవ కొరకు జీవితమును అర్పితము చేయువారు కానరారు. పవిత్రమైన భరతభూమియందు జననమొందిన మీరు సమాజసేవలో ప్రవేశించి మీ జన్మమును ధన్యముగావించుకొనుటకై ప్రయత్నించాలి.

ప్రేమస్వరూపులారా! దీనికి పూర్వము డాక్టరు, జడ్జి ఇద్దరూకూడను మీకు స్వామియొక్క విషయములు వివరించారు. కాని, ఇవన్నీకూడను కేవలం ప్రాకృతమయిన విషయములే తప్ప ఆధ్యాత్మిక విషయములు కావు. మీరు ఎన్ని విద్యలు నేర్చినప్పటికిని ముఖ్యంగా ఆధ్యాత్మిక విద్య నేర్వనపుడు అన్నీకూడను వ్యర్థములే! ఈనాటి మానవునికి ఒక్క ఆత్మవిశ్వాసము (సెల్ఫ్‌కాన్ఫిడెన్స్) తప్ప అన్నీ వున్నాయి. 'సెల్ఫ్‌కాన్ఫిడెన్స్' అనే పదములో 'సెల్ఫ్' అనగా 'నేను'. 'నేను' అనగా దేహము అని మీరు భావిస్తున్నారు. అది భౌతికమైనది. అది నిజమైన 'సెల్ఫ్' కాదు. ఏదీ కానటువంటిది ఏదో అదే 'సెల్ఫ్' (నేను). కంటికి కానరానిది, చెవి వినలేనిది, మనసుకు తెలియనిది, దివ్యమై, భవ్యమై సర్వత్రా వ్యాపించి వున్న చైతన్యశక్తియే నిజమైన 'సెల్ఫ్'. భూమి మొదలు ఆకాశము వరకు సర్వత్రా నిండినటువంటి సర్వజీవులుకూడను భగవంతునిచే సృష్టింపబడినవి. అన్నీ భగవత్స్వరూపములే! 'నేను వేరు, వారు వేరు' అని అనుకుంటున్నావు. అది చాలా పొరపాటు. అందరూ ఒక్కటే. 'ఏకం సత్ విప్రాః బహుధా వదన్తి', ఈ జగత్తునందు రెండవది లేనేలేదు.

సర్వతః పాణిపాదం తత్సర్వతోక్షిశిరోముఖం
సర్వతః శ్రుతిమల్లోకే సర్వమావృత్యతిష్ఠతి.

భగవంతుడు కానటువంటిది ఏదీకూడను ఈ జగత్తులో మనకు కానరాదు. 'ఇది కాదు, అది ఔను' అని చెప్పుటకు ఎవ్వరికీ అధికారము లేదు. సర్వమూ భగవత్స్వరూపమే. కష్టము, నష్టము, దుఃఖము అన్నీ కూడను భగవత్స్వరూపములే! ఇట్టి సత్యాన్ని తెలుసుకొనగల శక్తి మనయందు వుండినప్పటికీ మనము తెలుసుకొనలేక పోతున్నాము. ఈ లోకంలో ఎంతో విశాలమైన భూములు వున్నాయి. గంగా, యమున, సరస్వతి, పినాకిని, కావేరి, తంగభద్ర, గోదావరి యిత్యాది జీవనదులు ఎన్నియో ప్రవహించుచున్నవి. ఇన్ని నదులుండికూడను, ఇంత విశాలమైన భూమి వుండికూడను మానవుడు తిండిలేక అవస్థ పడుతున్నాడు. కారణమేమిటి? తనయందున్న శక్తిసామర్థ్యములను వినియోగించుకొనకపోవటమే. తనయందున్న శక్తిని దుర్వినియోగం చేస్తున్నాడు. తన తెలివితేటలను వ్యర్థం చేస్తున్నాడు. మానవుడు చక్కగా ప్రయత్నం చేసినపుడు సర్వముకూడను సిద్ధిస్తుంది.

ఈ జగత్తునంధు కనిపించే ప్రతి పదార్థముకూడను పరమాత్మయొక్క స్వరూపమే అని విశ్వసించాలి. జగత్తులో వున్నది ఒక్కటే ఒక్కటి. రెండవది లేనే లేదు. అటువంటి సత్యమును గుర్తించుకొనలేక మీరు అనేకవిధములైన భ్రమలకు లోనౌతున్నారు. ఎవరో వ్రాసిన గ్రంథములను చదివి వాటిని విశ్వసిస్తున్నారు. కాని, ఆత్మతత్త్వమును విశ్వసించటం లేదు. ఆత్మవిశ్వాసము ఎవరియందూ కానరావటం లేదు. అన్నిరకములైన 'కాన్ఫిడెన్సు'లూ వుంటున్నాయి. 'సెల్ఫ్‌కాన్ఫిడెన్సు' మాత్రం లేదు. అది లేనపుడు ఎన్ని వుండి ప్రయోజనమేమిటి?

అది ఒక్కటి వుండెనా, ఈ లోకములో మనము సాధించలేనటువంటిది ఏ ఒక్కటీ వుండదు. దివ్యమైన, భవ్యమైన, నవ్యమైనటువంటి ఆత్మతత్త్వమును గుర్తించుకోటానికి మనము ప్రయత్నించాలి. కాని, ఈనాడు మానవుడు తనను తాను గుర్తించుకోటానికి ప్రయత్నం చేయటం లేదు. తానెవరో చెప్పమని అడిగితే– తన పేరు, తన తల్లిదండ్రుల పేర్లు చెబుతారు. అదే మాట భగవంతుని అడగండి, 'అహం బ్రహ్మాస్మి' నేను బ్రహ్మనని చెబుతాడు. మనము ఈ సత్యమును గుర్తించుకొన లేక అనేకవిధములుగా పెడమార్గం పట్టి తబ్బిబ్బుపడుతున్నాము. మనము తెలుసుకోవలసిన దానిని తెలుసుకోటానికి కృషి చేయటం లేదు. తెలుసుకోలేనటువంటి దానిని తెలుసుకోటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సర్వత్రా నిండినటువంటి దైవత్వాన్ని తెలుసుకోటానికి సాధ్యమౌతుందా! సాధ్యం కాదు. 'ఇంపోజిబుల్'. ఏది జరిగినా అంతా భగవత్సంకల్పమే అని మనము భావించాలి. 'నాది, నీది' అనే భావముచేతనే అన్ని భేదములూ అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. నిజానికి 'నీవు, నేను' అనే భేదమే లేదు. దైవత్వము ఎక్కడో ప్రత్యేకంగా వున్నదని మీరు భావించకండి. 'నేనే దైవము. నేను ఈ దేహముతో వున్నాను. కాని, ఈ దేహము నేను కాదు' అని గుర్తించండి. దేహము ఒక నీటిబుడగ, మనస్సు ఒక పిచ్చికోతి. బుద్ధి అనేది చలిస్తున్నది. కనుక, నీవు దేహము కాదు, మనస్సు కాదు, బుద్ధి కాదు. నీవు నీవే. ఇటువంటి సత్యాన్ని గుర్తించటానికి కృషిచేయాలి.

రేపటి దినము శ్రీరామనవమి. శ్రీరాముడు పుట్టిన దినము. దీనికి ఒక చిన్న కథ వున్నది. త్రేతాయుగమునందమీ దశరథ మహారాజుకు కోసల దేశపు రాజు కుమార్తె అయినటువంటి కౌసల్యతో వివాహం జరిగింది. కొంత కాలమునకు వారికొక ఆడబిడ్డ పుట్టింది. ఆమె పేరు శాంత. ఆమెను దశరథుడు తన మిత్రుడైన రోమపాదునికి దత్తత యిచ్చాడు. దశరథుడు తనకు పుత్రసంతానం కలగాలని ఆశించాడు. కాని, ఆ తరువాత అతనికి మళ్ళా సంతానం కలగలేదు. ఆనాటి న్యాయశాస్త్రము ప్రకారం రెండవ పెండ్లి చేసుకోవాలంటే, మొదటి భార్య అనుమతి వుండాలి. దశరథుడు కౌసల్య అనుమతితోసుమిత్రను పెండ్లిచేసుకున్నాడు. కాని, ఆమెకుకూడా సంతానం కలగలేదు. దానితో దశరథమహారాజు చాలా విచారిస్తూ వచ్చాడు. ఒకనాడు ఎక్కడనుండియో ఒక వార్త వచ్చింది. కేకయ రాజు కుమార్తె చాలా అందమైనదని, ఆమెను వివాహమాడమని ఒకరు సలహా యిచ్చారు. దశరథుడు కేకయ రాజును కలుసుకొని అన్ని విషయములూ తెలిపాడు. అతను అసత్యమాడేటువంటివాడు కాదు. 'సత్యానాస్తి పరోధర్మః' కాబట్టి, ఉన్న విషయమంతా విన్నవించాడు. అప్పుడా కేకయ రాజు, 'దశరథా! నీకు ఇరువురు భార్యలున్నారు. వారికి పిల్లలు లేరు. ఇప్పుడు నా బిడ్డను మూడవ భార్యగా కోరుతున్నావు. నా బిడ్డను నీకిస్తాను. అయితే, నా బిడ్డకు పుట్టినటువంటి పుత్రునికి మాత్రమే నీవు పట్టము కట్టాలి'అని షరతు విధించాడు. తప్పక అట్లే చేయగలనని దశరథుడు మాట యిచ్చాడు. అది అక్కడేనున్న మంథర విన్నది. మంథర కైకేయియొక్క చెలికత్తె.

సరే, దశరథునికి కైకేయితో వివాహం జరిగింది. ఆనందంగా వారు అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చారు. కాని, ఎంతకాలమైనప్పటికీ కైకేయికికూడా సంతానం కలుగలేదు. అప్పుడు అందరియొక్క ప్రోద్బలముచేత దశరథుడు పుత్రకామేష్టి యాగమును తలపెట్టాడు. శాంత, ఆమె భర్త ఋష్యశృంగుడు ఇరువురూ వచ్చి ఈ మంగళకార్యమును జరిపించారు. ఆ అగ్నిహోత్రమునుండి ఒక మహాపురుషుడు ఉద్భవించి దశరథుని చేతికి ఒక పాయసపు పాత్రనిచ్చి అంతర్ధానమైనాడు. ఆ పాయసమును మూడు బంగారు గిన్నెలలో పోసి ముగ్గురు రాణులకూ సమానంగా పంచారు. వివాహ సమయంలో దశరథుడు యిచ్చిన మాట ప్రకారం తనకు పుట్టబోయే కుమారునికే తప్పక పట్టము కడతాడనే నమ్మకం కైకకు వుండినది. కౌసల్య పట్టపురాణి. కాబట్టి, తనకు పుట్టిన కుమారునికే దశరథుడు పట్టము కట్టే తీరాలని ఆమె భావించింది. కాని, సుమిత్రకు అటువంటి ఆశ లేదు. ఆమె అభ్యంగ స్నానమాచరించి తన పాయసపు గిన్నెను మేడపైన పెట్టి కురులార్పుకుంటూ వున్నది. ఇంతలో ఒక గరుడపక్షి వచ్చి ఆ గిన్నెను ఎత్తుకొనిపోయి ఒక పర్వతంపైన ధ్యానము చేసుకుంటున్న అంజనాదేవి ఎదుట జారవిడిచింది. ఆ పాయసాన్ని అంజనాదేవి భుజించగా ఆమె గర్భములో హనుమంతుడు జన్మించాడు.

కౌసల్య కుమారునికి అతని జాతక, నక్షత్రములను బట్టి 'శ్రీరాముడు' అని పేరు పెట్టారు. కైకేయి కుమారునికి 'భరతుడు' అని పేరు పెట్టారు. అయితే, సుమిత్రకు మాత్రం ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. కారణమేమిటి? తన పాయసపు గిన్నెను గరుడుడు తన్నుకొని పోయినప్పుడు ఆమె బాధపడుతూ క్రిందికి దిగివచ్చి కౌసల్య, కైకలకు ఆ విషయం చెప్పింది. అప్పుడు కౌసల్య ఆమెను ఓదార్చి, తన పాయసంలో అర్ధభాగం ఒక గిన్నెలో పోసి

యిచ్చింది. కైకకూడా తన పాయసములో సగభాగమును ఆ గిన్నెలో పోసింది. కనుకనే, సుమిత్రకు ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. వారికి లక్ష్మణ, శత్రుఘ్నులని పేరు పెట్టారు. అయితే, వారిరువరూ ఎప్పుడు చూచినా ఏడుస్తూ వుండేవారు. పాలు త్రాగేవారు కాదు. నిమిషమైనా నిద్రించేవారు కాదు. యంత్రములు, మంత్రములు, తంత్రముల వలన ఏమాత్రం ప్రయోజనం లేకపోయింది. కట్టకడపటికి సుమిత్ర వసిష్ఠులవారి దగ్గరకు పోయి తన పిల్లల పరిస్థితి వివరించింది. అప్పుడు వసిష్ఠులవారు కన్నులు మూసుకొని ఒక్కసారి యోగదృష్టితో చూచి, 'అమ్మా! నీకు కౌసల్య యిచ్చిన పాయసమునుండి పుట్టినవాడు లక్ష్మణుడు, కైకేయి యిచ్చిన పాయసమునుండి పుట్టినవాడు శత్రుఘ్నుడు. కనుక, లక్ష్మణుడు రామునియొక్క అంశము, శత్రుఘ్నుడు భరతునియొక్క అంశము. నీవు కౌసల్య వద్దకు వెళ్ళి ఆమె అనుమతి తీసుకొని ఆమె కుమారుడు వున్నటువంటి ఊయలలో లక్ష్మణుని పరుండబెట్టు. అట్లే, కైక కుమారుడైన భరతుని ప్రక్కన శతృఘ్నుని పరుండబెట్టు' అని సలహా యిచ్చాడు. వసిష్ఠులవారి సలహా ననుసరించి సుమిత్ర రాముని ప్రక్కన లక్ష్మణుని, భరతుని ప్రక్కన శత్రుఘ్నుని పరుండబెట్టగానే వారిరువురూ ఏడుపు మాని హాయిగా నిద్రించారు. తరువాత ఆడుకుంటూ నిద్ర లేచేవారు. వారి ఆనందము చూచి సుమిత్ర మనస్సు తేలికపడింది. ఆనాటినుండి రాముని విడిచి లక్ష్మణుడు, భరతుని విడిచి శత్రుఘ్నుడు క్షణమైనా వుండేవారు కాదు. అందుచేత, సుమిత్ర ప్రతి దినమూ కౌసల్య, కైకేయిల వద్దకు వెళ్ళి, తన కుమారుల ఆటపాటలను చూచి, వారిని ఆనందముతో ముద్దాడి వచ్చేది. ఈవిదంగా అన్నదమ్ములు నలుగురూ ఎంతో అన్యోన్యంగా, ఆదర్శంగా, ఐకమత్యంగా మెలుగుతూ వచ్చారు.

రామలక్ష్మణులు విశ్వామిత్రుని యాగ సంరక్షణ గావించిన తరువాత ఆయన వారిరువురినీ మిథిలకు తీసుకొని వెళ్ళగా, అక్కడ రాముడు శివధనుర్భంగము గావించి, తన తల్లిదండ్రుల అనుమతితో సీతను పరిణయమాడినాడు. సీతారాముల కల్యాణమును చూడటానికి ప్రజలు తండోపతండాలుగా తరలి వచ్చారు.

రారే చూడగపోదాము రాముల పెండ్లి
రారే చూడగపోదాము రమణులందరు కూడి
వింతల బంగళాలు ముత్యపు తోరణాలు
మూలల కిటికీలు, వజ్రాల తలపూలు
తాపిన నీలాలు, నీలాలు వెయ్యార్లు
నూరార్ల బజార్లు ॥రారే॥
స్త్రీల కెక్కువ భూషణాలు ముందర దర్బార్లు
సీతకు రాముడు సూత్రము కట్టుతాడు
ఇద్దరి నొక్క ఈడుజోడుగ కూర్చినాడు
సీతకు తగువాడు శ్రీరాముడు ॥రారే॥
మించి మగల కడనుంచి సిగ్గున తలవంచి
వసిష్టు రప్పించి, ఖడ్గములు తెప్పించి
గుఙ్జాలపై గుప్పించి, గుప్పించి ఇప్పించి
మెప్పించి రప్పించి ॥రారే॥

అని పాడుకుంటూ స్త్రీలు తరలి వస్తుంటే, మగవారు మరొకవిధంగా పాటలు పాడుకుంటూ వచ్చారు.

కల్యాణము చూతము రారండి
కౌసల్యా తనయుని
కల్యాణము చూతము రారండి
చూచువారలకు చాల పుణ్యమట
పుణ్యపురుషులకు ధన్యభాగ్యమట ॥కల్యాణ॥
పిల్లన గ్రోవులు భేరిమృదంగము
రథములు గజములు తురగములేనట
వారి వెంట గొని వృద్ధ కౌశికుడు

కౌశికు వెంట వృద్ధ దశరథుడు
దశరథు వెంట మంత్రి సుమంతుడు
అత్యద్భుతముగ ఆనందముగా
అయోధ్య అంతయు కదలి వచ్చెనట   ।।కల్యాణ।।

కల్యాణ మహోత్సవము తరువాత అందరూ కలసి మిథిలనుండి అయోధ్యకు బయలుదేరారు. మార్గమధ్యంలో వారికి ఒక పెద్ద శబ్దం వినిపించింది.ఎక్కడనుండి వచ్చిందీ శబ్దమని అందరూ ఆశ్చర్యపడుతుండగా పరశురాముడు వచ్చి, 'శివధనుస్సును విరిచినవారెవరు?' అంటూ వారిని అడ్డగించాడు. రాముడు ముందుకు వచ్చి, 'నేనే విరిచాను' అన్నాడు. 'ఓహో, నీవా! అయితే, దీనిని విరుచు, చూద్దాం' అనిచెప్పి రాముని చేతికి మరొక ధనుస్సు యిచ్చాడు. రాముడు దానినికూడా సులభంగా విరిచాడు. అప్పుడు పరశురాముడు తన వద్దనున్న రెండు కళలను రామునికి అర్పితము చేశాడు. అవతార పురుషునిలో వుండవలసిన 16 కళలో రామునియందు 12 కళలు వుండినాయి. మిగిలిన ముగ్గురు సోదరులలో రెండు కళలు చేరిపోయినాయి. ఇక, పరశురామునియొక్క రెండు కళలుకూడా తనలో చేర్చుకునేసరికి రాముడు షోడశకళా పరిపూర్ణుడై ప్రకాశించాడు.

కొంతకాలమునకు దశరథుడు తనకు వృద్ధాప్యం సంప్రాప్తమైనదని గ్రహించి, పట్టపురాణి కుమారుడైన శ్రీరామునికి రాజ్యాభిషేకమ చేయాలని సంకల్పించుకున్నాడు. రాజ్యమంతా ఆనందించింది. రాజ్య పరిపాలనకు రాముడే అర్హుడని అందరూ భావించారు. ఈ వార్త మంథర కైకవద్దకు వెళ్లి, ' అమ్మా! నిన్ను వివాహమాడే సమయంలో దశరథుడు మీ నాన్నగారికి యిచ్చిన మాట మరచిపోయాడు. అసలు నీ కుమారునికే పట్టము కట్టాలి' అని చెప్పింది. అంతేగాక, దశరథుడు దేవాసుర యుద్ధ సమయంలో తనకు సహాయము చేసినందుకుగాను ఆమెకు రెండు వరములిచ్చిన సంగతికూడా గుర్తు చేసి, ఆ వరములు కోరటానికి అదే తగిన సమయమని చెప్పింది. నిజానికి కైకేయి రాముని తన కుమారుడైన భరతునికన్న మిన్నగా ప్రేమించింది. కాని, మంథరయొక్క దుర్బోధల చేత ఆమె మనస్సు కలుషితమై తక్షణమే తన నగలన్నీ తీసిపారవేసి క్రోధగృహంలోకి ప్రవేశించింది.

శ్రీరామ పట్టాభిషేక వార్తను ముందుగా కైకకు తెలుపుదామని దశరథుడు ఆమె వద్దకు వెళ్ళేసరికి ఆమె క్రోధంగృహంలోకి ప్రవేశించిందని తెలిసి నిరాశ చెందాడు. కారణమేమిటో కనుగొని ఆమె కోరిన రెండు వరములు చెల్లిస్తానని మాటిచ్చాడు. అప్పుడు కైక తన కుమారుడైన భరతునికి పట్టాభిషేకము చేయాలని తన మొదటి కోరికను వ్యక్తం చేసింది. తన రెండవ కోరిక మాత్రం చాలా కఠినమైనటువంటిది కోరింది. 'రాముని పదునాలుగు సంవత్సరములు అరణ్యానికి పంపాలి' అన్నది. దారుణమైన ఆ కఠినపు మాటలకు దశరథుడు తల్లడిల్లిపోయాడు. 'తప్పక నీ కుమారునికే పట్టము కడతాను. కాని, రాముడు అరణ్యవాసము చేయాలనే తలంపు విడిచిపెట్టు' అని ఆమెకు నచ్చచెప్పటానికి ఎంతగానో ప్రయత్నించాడు. అయితే, కైక తన పట్టు వీడలేదు. ఈ విషయం తెలిసి రాముడు పితృవాక్య పరిపాలనయే తన కర్తవ్యముగా భావించి తక్షణమే అరణ్యానికి బయల్దేరటానికి సిద్ధపడ్డాడు. కాని, లక్ష్మణునికి చాలా కోపం వచ్చింది. ఒక్క క్షణంలో వెళ్ళి కైకను, మంతరను చంపాలని అనుకున్నాడు. కాని, రాముడు, 'లక్ష్మణా! పితృవాక్య పరిపాలన మనకు చాలా ప్రధానమైనది. తండ్రి మాటను మనము జవదాయకూడదు' అని చెప్పి అతనిని శాంతింపచేశాడు. 'ఈ నిముషమే మీరు అరణ్యానికి బయలు దేరాలి' అని కైక ఆదేశించింది. తక్షణమే సీతారామలక్ష్మణులు రథమెక్కి బయులదేరారు.

అరణ్యానికి వెళ్ళేముందు లక్ష్మణుడు తన తల్లి సుమిత్ర వద్దకు వెళ్ళి ఆశీస్సులు అందుకున్నాడు. సుమిత్ర మహా గుణవంతురాలు. ఆమె పేరే సు-మిత్ర. అనగా మంచి మిత్రురాలు. ఆమె తన కుమారుని నిర్ణయానికి ఎంతగానో ఆనందించింధి. ఆ తరువాత లక్ష్మణుడు తన భార్య ఊర్మిళ వద్దకు వెళ్ళాడు. ఆమెమంచి పెయింటరు. ఆ సమయంలో ఆమె శ్రీరాముని పట్టాభిషేకముయొక్క వర్ణచిత్రాన్ని చిత్రిస్తున్నది. అది చూచి లక్ష్మణుడు, 'ఇంక పట్టాభిషేకము ఎక్కడుంది? రాముడు అరణ్యానికి వెడుతున్నాడు' అంటూ జరిగిన సంగతంతా ఆమెకు వివరించాడు. సీతారాములకు సేవచేసే నిమిత్తం తానుకూడా వారివెంట అరణ్యానికి వెడుతున్నట్లు తెలియజేశాడు. ఊర్మిళ ఏమీ అడ్డు చెప్పలేదు. పైగా, సీతారాములకు సేవచేసే అదృష్టం తన పతికి లభించినందులకు ఎంతో ఆనందించింది. 'సీతారాములను మీ తల్లిదండ్రులుగా భావించి, కంటికి రెప్పవలె

జాగ్రత్తగా చూచుకోండి. ఈ పదునాలుగు సంవత్సరములు అరణ్యంలో మీరు నా పేరుగాని, నా రూపముగాని ఏమాత్రం చింతించకండి. సీతారాములను మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకోండి' అని చెప్పి ఊర్మిళ లక్ష్మణుని పాదాలకు నమస్కరించింది.

సీతారామలక్ష్మణులు ముగ్గురూ రథమునెక్కి అరణ్యమునకు ప్రయాణమై వెడుతుంటే దశరథుడు రథము వెంట పరుగిడుతూ, 'రామా! ఒక్క నిముషము నేను చూచి పంపిస్తాను. కొంసేపాగు, ఆగు, ఆగు' అన్నాడు. కాని, తక్షణమే వెళ్ళవలసిందిగా ఆజ్ఞ యిచ్చింది, కైక. ఆమె ఆజ్ఞను శిరసావహించి రాముడు రథమును ఆపకుండా ముందుకు వెడతాడు. ఆనాటినుంచి దశరథుడు ఏ ఆహారముకూడా పుచ్చుకోలేదు. ఒక్క చుక్క నీరైనా త్రాగలేదు. నిరంతరం 'రామా! రామా!' అని రామనామము స్మరించుకుంటూ ప్రాణం వదిలాడు. అయితే, దీనికి తగిన కారణము లేకపోలేదు. శ్రవణకుమారునికి వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులు వుండేవారు. వారిరువురికీ కన్నులు లేవు. అతను ఒక కావడికి ఇరువైపులా రెండు వెదురుబుట్టలు అమర్చి, ఒకవైపు తల్లిని, మరొకవైపు తండ్రిని కూర్చోబెట్టి దానిని భుజముపైన పెట్టుకొని మోస్తూ వారిచేత అన్ని తీర్థయాత్రలు చేయించాడు. ఒక పర్యాయం దశరథుడు వేట నిమిత్తం అడవికి వెళ్ళాడు. అక్కడ ఒక సరోవరములో పొదలమధ్య అతనికి ఏదో కదలినట్లుగా కనిపించింది, శబ్దము వినిపించింది. తల్లితండ్రులకు నీళ్ళు తీసుకువెళ్ళటానికి వచ్చిన శ్రవణకుమారుడు ఆ కొలనులో నీటిపైన కప్పిన పాచిని తొలగించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఆ శబ్దము విని అదేదో జంతువని భావించి, దశరథుడు శబ్దభేదిని ఎఱిగినవాడు కావటంచేత బాణమును సంధించి ప్రయోగించాడు. అంతలో 'హా' అని కూలిన శబ్దము వినిపించింది. దశరథుడు వెళ్ళి చూడగా అక్కడ కనిపించినది మృగము కాదు, ఒక ఋషికుమారుడు. తన పొరపాటును గ్రహించి దశరథుడు ఖిన్నుడైనాడు. అప్పుడు శ్రవణకుమారుడు, 'ఓ రాజా! నా తల్లిదండ్రులు దాహముచేత కష్టపడుతున్నారు. కావున, ఈ నీళ్ళు త్వరగా తీసుకొని వెళ్ళి వారికి అందించు. వారు నీళ్ళు త్రాగిన తరువాతనే నా మరణవార్త తెలియజేయి' అన్నాడు. కుమారుని మరణవార్త తెలియగానే ఆ వృద్ధ ముని దంపతులు దుఃఖము భరించుకొనలేక, 'ఓ రాజా! ఇప్పుడు మేము మా కుమారుని వియోగముచే ఎట్లు మా ప్రాణములు విడుస్తామో అట్లే నీవుకూడా పుత్రవియోగముచేతనే మరణింటెదవు' అని చెప్పి ప్రాణములు విడిచారు. మహర్షుల యొక్క శాపము మరలించుటకు వీలుకాదు.

రాముడు పదునాలుగేండ్ల అరణ్యవాసము ముగించుకొని అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చినప్పుడు ప్రలందరూ 'రామా! రామా!' అని ఆనందముగా ఆడుతూ పాడుతూ స్వాగతం పలికారు. రాముడు పుట్టిన దినమున మాత్రమే మనము రాముని తలుచుకొని పూజలు చేసే సరిపోదు. మన నిత్యజీవితంలో రాముని ఆదర్శాలను ఆచరణలో పెట్టాలి. ఈనాటికి ఎన్నోవేల సంవత్సారాలు గడచినప్పటికీ రామనామము యిప్పటికీ నిత్యనూతనంగా వుంటున్నదది. రాముడు ఎల్లప్పుడు నిత్యనూతనుడే. రామనామము సర్వులకు ప్రీతికరమైనది. ఇది అందరూ సులభంగా ఉచ్చరించగలిగేది. ఏ వృద్ధురాలివద్దకైనా వెళ్ళి, 'ఏం చేస్తున్నారు అవ్వగారూ?' అని అడిగితే, 'ఏమి చేస్తాను నాయనా! మంత్రాలు వల్లించటానికి నాకు నోరు తిరగదు. కాబట్టి, 'రామా, రామా' అని రామనామమును తలుచుకుంటున్నాను' అని చెబుతుంది. భారతదేశములో రామనామము తెలియని మనిషి లేడు. రామ మందిరము లేనటువంటి గ్రామము కనిపించదు. మందిరము కట్టించలేకపోయినప్పటికీ పైన రెండు షీట్లయినా వేసి అక్కడ ఒక రామ విగ్రహాన్ని పెట్టి వుంటారు. ఈవిదంగా వేలాది సంవత్సరాలుగా రామనామము భారతదేశములో ఎంతో ప్రఖ్యాతి గాంచింది. ఇప్పుడిప్పుడు రష్యాలోకూడను రామనామాన్ని స్మరిస్తున్నారు. రామనామము ప్రపంచమంతా వ్యాప్తి చెందుతున్నది. అన్ని నామముల క్టే రామనామమే ప్రధానమైనటువంటిది. కనుక, ప్రతి ఒక్కరుకూడను, ఏ పని చేస్తున్నప్పటికీ రామనామమును స్మరించుకొని చేయండి. మీ ఇంటినుండి బయలుదేరేముందుగాని, కాలేజీకి వెళ్ళే సమయంలో కూడను ఎప్పుడూ రామనామాన్నే స్మరిస్తూ రండి. మీ ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములు సహితం రామనామముతో కూడినటువంటిదిగా వుండాలి.